

Leder

FORBRUGERPRISER: Det samlede forbrugerprisindeks steg i september 0,5 procent i forhold til samme måned sidste år, viser tal fra Danmarks Statistik. Månedens stigning var den årlige stigning ligeledes 0,5 procent. Højere årlige prisændringer på blandt andet tøj og bøger har isoleret set trukket årsstigningen lidt op i forhold til sidste måned, mens lavere årlige prisændringer på blandt andet fjernvarme har trukket årsstigningen nedad.

Røde eller blå klausuler

Der tegner sig efterhånden et billede af, at politisk farve kan have afgørende betydning for, om kommunerne vælger at indføre sociale klausuler og for en række kommuners vedkommende arbejdsklausuler, eller hvorvidt man vælger at sikre sig på anden vis. Således har et borgerligt flertal i Esbjerg nu gennemtruffet en ændring fra sociale klausuler til at indgå et samarbejde med henholdsvis Dansk Byggeri og Dansk Industri med henblik på at skaffe flere lærepladser i byggeriet og industrien.

Selvom Malermestrene nu tilsyneladende går stort ind for arbejds- og sociale klausuler, således som vi i sidste uge kunne berette, så er der store dele af byggesektoren, der er imod indførelsen af dem.

Og det er der en række grunde til.

Klausuler af denne art kan til en vis grad virke konkurrencebegrænsende, fordi især større virksomheder bedre formelt set kan leve op til kravene end mindre virksomheder kan. Virksomhederne kan nemlig godt vælge at tage X antal lærlinge ind for at leve op til kravene, men reelt uden at der er tilstrækkeligt med opgaver til de unge, endsige relevante opgaver. Uddannelse handler også om kvalitet, som nemt kan glemmes i iveren efter at få opgaven. Desuden er der mange afarter af de samme klausuler, og de kan give selv den mest garvede entreprenør grå hår at skulle forholde sig til 98 forskellige kommuners forskellige måder at fortolke klausulerne på, for disse er vitterligt forskellige steder, hvor de ses.

En anden og langt mere fleksibel vej at gå, og som kan give rigtig gode resultater, er den frivillige samarbejdsaftale, som laves mellem kommunen som bygherre og brancheorganisationen. Her er der en mulighed for at aftale sig frem til - med løbende justeringer, hvordan man vil dække uddannelsesbehovet af. Det er overordnet set en meget fornuftig måde at gøre det på, da den er langt mere motiverende for virksomhederne end det at møde bastante lovkrav, som måske ikke holder trit med den virksomhed, der skal bygges under.

Med frivillighed kommer motivation - men der gælder også et ansvar for virksomhederne.

-Det mener Licitationen - Byggeriets Dagblad

Genanvendelse af materialer skaber debat

Ifølge en ny analyse fra Cowi er der store besparelser at hente ved genanvendelse af byggematerialer. Seniorforsker stiller spørgsmålstegn ved konklusionerne

GENANVENDELSE

Af Jane Schmidt Klausen
jsk@licitationen.dk

Bliver byggematerialer genanvendt, så er der penge og mandetimer at spare.

Sådan lyder konklusionen i en ny analyse fra Cowi, der ser på de økonomiske forskelle mellem en traditionel ombygning og en ombygning, hvor genanvendelse er i fokus.

Analysen tager udgangspunkt i et nyligt ombygget storrumskontor på 670 kvm, og den afgrænser sig til at se på fem elementer. Det gælder trægulve, tæpper, lette vægge, loftsplader og lyskilder.

Konklusionen lyder, at det vil være cirka 20 procent billigere at bygge om hvert femte år set over en 15-årig periode, hvis der ombygges med fokus på genanvendelse.

Den første ombygning vil være cirka 10 procent dyrere end en traditionel ombygning, mens ombygning nummer to og tre henholdsvis vil være omtrent 50 procent og 30 procent billigere.

Forskellen fra anden til tredje ombygning skyldes, at nogle materialer kan genanvendes flere gange end andre, siger Jasper Steinhausen, udviklingschef hos Cowi.

Involverer man desuden maling af vægge, fugning, fodpaneler og justering af ventilation, så vurderer analysen, at den samlede besparelse ved genanvendelse vil være på cirka 10 procent, da det antages, at udgifterne vil være ens uanset, om der genanvendes eller ej.

Ligeledes konkluderer analysen, at hvis ombygningsraten stiger til at finde sted hvert tredje år, så vil besparelserne ved genanvendelse af trægulve, tæpper, lette vægge, loftsplader og lyskilder være på næsten 25 procent set over en 15-årig periode.

Yderligere vil der være en miljømæssig fordel, og genanvendelse har alt i alt potentiale til både at forbedre bundlinjen og topplinen, lyder det i analysen.

- Rammerne i byggeriet i

Ny analyse fra Cowi peger på store besparelser ved genanvendelse, når der skal bygges om. Seniorforsker ved Statens Byggeforskningsinstitut peger på usikkerheder i analysen. (Arkivfoto: Jørgen Witved)

Danmark har en kortere levetid i dag, og lejekontrakter løber ikke helt så længe som førhen. Det stiller store krav til ombygning, og hvis man skal starte forfra hver gang, så bliver det dyrt. Vores analyse slår fast, at genanvendelse er meget rentabelt. Der er så at sige penge at hente, siger Jasper Steinhausen.

Uenig i konklusioner

Men ifølge seniorforsker ved Statens Byggeforskningsinstitut på Aalborg Universitet København, Niels Haldor Bertelsen er der god grund til at være kritisk over for analysen.

- Genanvendelse i sig selv er ikke nok til at skabe besparelser. Man skal i højere grad tænke i proces. Det er processen i ombygningen, der skal effektiviseres, hvis man for alvor vil se besparelser. Først når man industrialiserer og effektiviserer, er der penge at hente. Ved effektivisering er der behov for færre planlægnings- og udførelsestimer men også, at man gør det nemmere for leverandørerne at være effektive for at sikre besparelserne, siger han og fortsætter:

- I analysen prøver man hovedsageligt at se besparelserne ud fra en miljømæssig vinkel, men her tager man slet ikke hensyn

til processen og brugerværdier. De tænker genanvendelse, før de tænker proces, men man skal gå den anden vej, hvor genanvendelse bliver lagt ovenpå en effektiv proces, hvis man vil sikre besparelser.

Når det gælder brugerværdierne, så understreger Niels Haldor Bertelsen, at lejere typisk er mere kræsne i dag, hvilket gør, at de måske ikke vil overtage bestemte typer byggematerialer fra andre, og han tydeliggør, at han alt i alt ser analysen som et politisk indlæg.

- Min vurdering er, at det er en managementafdeling, der har skrevet analysen for at komme ud med et politisk budskab til den politiske energi- og miljødebat. I analysen om en cirkulær forretningsmodel er vægten hovedsagelig lagt på besparelser ved genbrug. Jeg savner en diskussion af værdien af en proces-effektivisering og lejernes bedømmelse af lejermålet, siger han og fortsætter:

- Det ville være dejligt at have haft for eksempel tre praktiske eksempler på, at den cirkulære forretningsmodel med genanvendelse holder - så ville jeg nok se anderledes på analysen.

Rapport forsvares

Jasper Steinhausen erken-

der, at der kan hentes besparelser på at tænke i proces, men fremhæver samtidigt, at det ikke udelukker, at der også er besparelser at hente ved at tænke i materialer.

- Vi har lavet analysen i tæt samarbejde med Datea (ejendomsadministrations-selskab, red.) for netop at sikre, at den afspejler virkeligheden, siger han.

Samtidigt forklarer han, at målet ikke har været at byde ind med en samlet løsning - men derimod at fremvise resultater og være med til at starte en debat.

Alt i alt glæder han sig over reaktionerne fra Niels Haldor Bertelsen, da han mener, at de netop understreger behovet for, at der kommer mere fokus på området.

- Det kan godt være, at der er nogle kunder, der ikke er så interesserede i genanvendelse, og at visse materialer er mere genanvendelige end andre, men vi holder fast i, at det eksempelvis bedre kan betale sig at rense tæpper frem for at smide dem ud og købe nye, siger Jasper Steinhausen og fortsætter:

- Vi er også i dialog med flere kunder om det at genanvende og de positive elementer her. Så det er ikke et område, der er grebet ud af ingenting, siger han.

KG

KG Boring

www.kg-total.dk

TLF: 9794 4001

KØRER I HELE LANDET

● STYRET UNDERBORING

● CRACKING

● RELINING

- RING FOR UFORBINDENDE TILBUD

banedanmark

CERTIFICERET

Karsten Godiksen, tlf. 40 70 86 53

